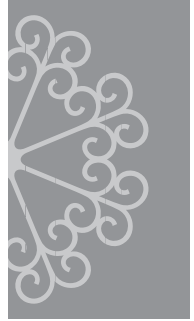

בית מדרש

430

בשבילי הפרשה

פרשת מקץ תשפ"א

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	4:27
Brooklyn, NY	4:12
Chicago, IL	4:01
Houston, Texas	5:07
Johannesburg, S. Africa	6:39
Lakewood/Deal, NJ	4:15
London, UK	3:37
Los Angeles, CA	4:28
Manchester, UK	3:35
Monsey, NY	4:11
Montreal, Quebec	3:54
Passaic, NJ	4:12
Toronto, Ontario	4:24
Yerushalayim	4:03
Zurich, Switzerland	4:18

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

וישב - חנוכה על הנסים

ע' מג"א קפ"ח י"ג בשבת י"ח ובהמ"ז אמר יעלה ויבא ולא רצה, וחזור, יחזור גם יעלה ויבא. והאחרונים כתבו דלא תולה על מנ"ח חכמי פרובנציא בתוס' ברכת ל"ו ע"ב בלא אמר יעלה ויבא ב"ח ממנה, אי חוזר תשלומין אחר מעריב כי בלא"ה לא יאמר יעלה ויבא, או דילמא אם התפלל בלי יעלה ויבא הוא כלא התפלל.

אך מלבד זה כתב המג"א דבשבת כ"ד אמרו במוסף של חנוכה דאומר על הנסים אף שחנוכה אין מחייב מוסף מ"מ אומר על הנסים משום יום הוא שנתחייב בד' תפלות. וא"כ ה"ה כאן שחוזר ברכת המזון.

וע' בגמ' שבת דחייב על הנסים בתפלה אבל בבהמ"ז אין חיוב אבל אם בא להזכיר מזכיר בברכה שניה. וכתב המג"א בשבת חנוכה אם שכח רצה וחוזר בהמ"ז אין חוזר על הנסים כי בלא"ה אינו חיוב אלא מנהג. ולענין הטעם יום הוא שנתחייב, לכא"ס ל"מג"א דלא שייך טעם זה בבהמ"ז דאינו חיוב מעיקרא.

וע' חיי"א ושעה"צ קפ"ח כ"א שחולקים על המג"א דמא' חר דלא יצא בבהמ"ז הראשון (ע' תוס' ה"ל) הרי לפי המנהג שאומרים על הנסים יאמר גם בשני.

ויש שפיטרו טעם המג"א (גם לתוס' ה"ל) כי בשבת כ"ד אמרו הצד לחייבו משום פרסומי ניסא והצד לפטרו כיון שהוא דרבנן. (וכ' פשוטו זה סברא לפטור, אבל ע' משנת חנוכה קליין סי' קל"ד שפי' כוונת הגמ' כי בהמ"ז דאורייתא ואין ראוי לחכמים להפסיק ביום שהוא דרבנן. וקצת משמע כן מהמשך הגמ' אינו מזכיר ואם בא להד' כיר וכו', ואם כל הספק אם יש חיוב א"כ אין זה המקום לקבוע הדין אם בא להזכיר, אלא משמע שהשאלה הוא אולי בדוקא לא יאמר וע"ז מסיק הגמ' להלכה אם בא להזכיר רשאי). ולפי"ז ל"ל דכיון שכבר אמר פעם א' שוב חל טעם הגמ' שלא לאמרו כיון שהוא דרבנן.

והנה פטטא דגמ' ה"ל שלא לומר על הנסים בבהמ"ז כי אין דין מעין המאורע על יו"ט דרבנן. וע' אבני נור תק"ז א' א"כ אמאי אומרים בתפלה, ויחידש דדין על הנסים חובת היום אלא קבעה בהודאה בשמ"ע.

והנה כתב הרמ"א קכ"ד ב' וכן אם הוא שעת הדחק כגון שירא שיעבור זמן התפלה יוכל להתפלל מיד בקול רם וכו', והוא מה שקורין מנהג קצרה. וידוע בשם הגאון ר' אהרן זצ"ל (ע' נטעי גבריאל ואש התורה ומ"ז) דאפילו במצב כזה אין להתפלל תפלה קצרה בחנוכה משום שחסר על הנסים. ולכא' קשה מ"ש מכל שאר חזרות הש"צ שחסר לו. ופירושו כוונתו עפ"י אבני נור ה"ל דעל הנסים הוא מחובת היום ולא מחובת התפלה.

(ויש לעיין לפי אבני נור אולי נחייב נשים להתפלל כדי שתא' מרו על הנסים, אם נימא דחייבות בהלל וממילא גם בעל הנסים).

ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים (מא, יב)

ארורים הרשעים שאין
טובתם שלימה מזכירו בלשון
בזיון (רש"י).

זכרי רבותינו

הקשה מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל: יש להתבונן, מדוע קללה זו שאין טובתם שלמה' לא נאמרה על אותם רשעים שכלל אינם עושים טוב וחסד, למה דוקא על אלו העוסקים בחסד נאמר שאין טובתם שלימה וחסדם איננו חסד הנעשה בשלימות?

וביאר: היא הנותנת, אדם העוסק בחסד מתעלה ומתרומם על ידי כך, ויכול הוא להיתבע על כך שאין טובתו שלימה, עד שראוי הוא לקללה על החסרון בחסדו יותר

ממי שאינו עוסק כלל בחסד. ובאמת בדבר זה נבדלים אומות העולם מעם ישראל, כמו שאמרו חז"ל (בבא בתרא י, ב) "אמר להן רבי יוחנן בן זכאי לתלמידיו: בני, מהו שאמר הכ' טוב (משלי יד, לד) צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חטאת, נענה רבי אליעזר ואמר: 'צדקה תרומם גוי' - אלו ישראל, דכתיב (שמואל ב ז, כג) 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', 'וחסד לאומים חטאת' - כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים עושין חטא הוא להן, שאינם עושין אלא להתגדל".

כוונת הדברים, כי חטאם של אומות הער' לם אינו בהימנעות מעשיית חסד, אלא בכך שכל עצם החסד שהם עושים הוא חטאת - "וחסד לאומים חטאת", שכיון שהם עושים חסד הרי הם נתבעים על שאין חסדם שלם, עד שהחסד עצמו חטא הוא להם ומוטב שלא היו עושים אותו כלל. זוהי מהות חסדם של אומות העולם, חסד של חטאת וחסרון, שאין טובתם שלימה.

שיחות מוסר (עמ' קצ"ב)

מנוחתו. אולם המארח פקח את עיניו ואמר שהוא כלל לא עיף וביקש שרה"י ימשיך בד' בריו.

המשיך מרן בדבריו, אך הנה שוב עצם המארח את עיניו ונראה היה שהוא עיף. שוב עצר מרן את דיבורו והתנצל על ההפ' רעה. המארח שוב פקח את עיניו וביקש שרה"י ימשיך את דבריו. שאל אותו מרן: אם אינך עיף, מדוע עוצם אתה את עיניך? ענה לו חברו: כששומע אני את דבריך, אני עוצם את עיניי ונדמה לי כאילו שומע אני שוב את רבינו המשגיח ר' ירוחם.

אמר על כך מרן רה"י: הלילה הזה היה הלי' לה המאושר בחי', אם חברי שומע אצלי את דברי הרבי ר' ירוחם, יודע אני שיש לי רבי!

תנצב"ה

מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל ג' בטבת תשל"ט

זכרי הימים

פעם התארח מרן רה"י שה"ת הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל אצל אחד מדידי הוותיקים אשר למדו יחד בצעירותם בישיבה.

בשעת לילה החל מרן רה"י להרצות בפני חברו רעיון מוסרי שעמל עליו. לאחר שהחל להרצות את דבריו, עצם המארח את עיניו. רה"י חשש שהוא מכביד על מארחו העיף, עצר את דיבורו והתנצל על שהטריד את

שלימות המעשה

אחד, ולפיכך נענשו באופן חמור כל כך. ומאידיך, מי שאינו נוטל לעצמו מאומה מה רב שכרו ואושרו, כמו ששינינו (אבות פ"ו מ"ד): "כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא". כלומר, צריך להסתפק במועט ובהכרחי ביותר ואת כל העמל להשקיע בתורה, והמקיים זאת ואינו נוטל מן העולם הזה כלום, לא רק ששכרו שמור לו לעולם הבא, אלא אפילו בעוה"ז "אשריך". ולא רק הוא מאושר, אלא שכל העולם כולו נעשה מאושר ונהנה על ידו, וכמו שמצינו בגמ' סוכה (מד, ב): "אמר חזקיה אמר ר' ירמיה משום ר"ש בר יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי ועד עתה, ואילמלי אלעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואילמלי יותם בן עוזיהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו", ופירש"י: "יותם בן עוזיהו צדיק היה ועניו יותר משאו מלכים וכו', שכל הימים שהיה אביו מצורע והוא היה שופט עם הארץ, כדכתיב (מלכים"ב טו ה) ויותם בן המלך וגו' שופט וגו', לא נטל עליו כתר מלכות בחייו, וכל דינין שהיה דן היה אומרן בשם אביו". והר"ח שם פירש: "ולמה יותם, לפי שנתברר כי לא קיבל מזכויותיו בעוה"ז כלום, שכל צדיקים קבלו בעוה"ז מעין השמור להם לעוה"ב, ור"ש ובנו ויותם לא קיבלו בעולם הזה, לפיכך היתה להם זכות גדולה משאר הצדיקים". ועיין במהרש"א שם שפירש שכל אלו סבלו יסורים וצער יותר משאר כל אדם. וכל הפירושים לדבר אחד נתכוונו, ששלשת צדיקים אלו לא נטלו לעצמם כלום. לא נהנו מהעולם הזה, שכן היו בעלי יסורים כמו שפירש המהרש"א, ולא קיבלו מאומה בעולם הזה מזכויותיהם, כמו שפירש הר"ח, וכן היה יותם עניו גמור וכמו שכתב רש"י, והיינו שלא החזיק טובה לעצמו, ובעל מידה זו של ענוה אינו נוטל לעצמו מאומה, ובזכותם היה ניצול העולם כולו מן הדין, כמו שאמר ר"ש בר יוחאי.

נורא העונש לעובר על זה, וכמעשה בתו של ר' חנינא בן תרדיון שהיתה פוסעת פסיעות יפות, וכששמעה ששיבחה כמה נאות פסיעותיה של ריבה זו, דקדקה יותר, ונגזר עליה לישב בקובה של זונות (ע"ז יח, א), ובמס"י (פט"ז) פירש ששיבחה על גודל הצניעות שהיה ניכר בלכתה, ולפי"ז נראה שמה שדקדקה בהם היינו כרי לעשותם בתכלית הצניעות, והתביעה עליה היתה שהרגישה בשבח ששיבחה גדולי רומי, שאף ששיבחה בצניעות הליכותיה ומה שדקדקה בפסיעותיה יותר היינו לתוספת צניעות, מ"מ מאחר שנטלה הנאה כל

שהיא לעצמה נענשה מרה כמבואר בגמ'.

וכן חטאם של נדב ואביהו היה בענין זה, דכתיב (שמות כד, יא): "ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו", והיינו שבאותה שעה שהיו ברום המעלה בבחינת "ויחזו את האלקים", אעפ"כ "ויאכלו וישתו", נתערבה שם מעין הנאה פרטית כל שהיא בבחינת אכילה ושתייה [ע"ש במאמר מ"ו הנ"ל].

ואמרו חז"ל: "יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים" (רש"י בראשית כד מב), ומה היתה הקדמתו הראשונה של אליעזר בטרם החל שיחתו: "ויאמר עבד אברהם אנכי" (בראשית כד לד). ולשם מה באה הקדמה זו, והרי בלאו הכי יתברר כן מכל מה שאמר אחר כך. ויש לומר בזה שמאחר שאמרו חז"ל שהיה קלסתר פניו של אליעזר דומה לשל אברהם, וכשאמר לבן "בוא ברוך ד", היה סבור בו שהוא אברהם (ב"ר פ"ס ז), לא רצה אליעזר ליהנות אפילו רגע אחד מן הכבוד המדומה, ולכן הקדים בטרם כל ואמר "עבד אברהם אנכי" ואין לי משלי כלום, (ועיין ב"ק צב, ב).

ואמרו חז"ל (ב"ר פ"נ ט), כי מפני שאמרו המלאכים ללוט (בראשית יט, יג) "כי משחיתים אנחנו", נדחו ממחיצתו של הקב"ה קל"ח שנה. והרי בתוך כדי דבור אמרו: "וישלחנו ד' לשחתה", אלא כיון שבתחילת דבריהם אמרו "כי משחיתים אנחנו", היה בזה משהו של נטילת הנאה לעצמם לרגע

"ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמון, אתה תהיה על ביתי ועל פך ישק כל עמי וגו'" (בראשית מא לט-מ).

ענין זה הינו תמוה ביותר, פרעה מלך מצרים, מלך גדול עם כל שריו ועבדיו מוסר את השלטון על כל הארץ לאיש זר, נער, עבד, עברי שנוא נפשם, מה ראו אצלו מלבד יכולתו לפתור חלום? וכי דבר זה בלבד מכשירו להיות מושל על כל ארץ מצרים?

ואמר הסבא מקלם זצ"ל כי ראה בו פרעה יראת שמים במה שאמר (שם טז): "אלקים יענה את שלום פרעה", ומזה הוא שהתפעל פרעה ואמר: "אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת", ויראת שמים עושה את האדם לבר סמכא, והכל מתבטלין ומבטלין עצמם בפני יראת שמים באמת.

אכן, נראה ד"ל עוד בזה. סוד הדבר טמון בהקדמת דברי יוסף לפרעה (שם): "בלעד"י ופרש"י: "אין החכמה משלי, אלא אלקים יענה - יתן עניה בפי לשלום פרעה". כשפרעה אומר ליוסף (שם טו): "ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר

אותו", משיב לו יוסף: "בלעד"י, אין כח זה שלי, כולו של הקב"ה, יוסף אינו נוטל לעצמו כלום, אף לא קורטוב של כבוד, ובשעה שהכל משבחים אותו על חכמתו

העצומה, הוא מסלק את עצמו מכל מעלה כאילו אינו שייך לה כלל - "בלעד"י. על איש כזה אפשר לסמוך, ולמסור בידו את ממשלת כל מצרים, ואין כמוהו ראוי לכך, שהרי אינו נוטל לעצמו כלום.

[ואנו רואים את נאמנותו של יוסף, שבשעה ששלח את העגלות לאביו לא שלחן אלא לאחר שציוהו פרעה על כך. שלש פעמים כתוב בפרשה שהיו העגלות על פי פרעה (בראשית מה, מו), ללמדנו את גודל נאמנותו וזהירותו של יוסף שלא נטל מאומה עבור עצמו על אף היותו מושל כל הארץ.]

הארכנו במקום אחר [מאמר מן] בגודל החיוב והזהירות בכל מצוה ומעשה חסד שלא יטול האדם ממנה הנאה לעצמו, ומה

מאחריו, ומשני, איבעית אימא לכבודו הוא דעבד.

והנה מצאנו שנקדימון בן גוריון העיד על עצמו לפני המקום: "רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי, אלא לכבודך עשיתי" (תענית כ, א), והסכים הקב"ה על ידו [כדמוכח שם], וגם אמר (שם): "רבונו של עולם הודע שיש לך אהובים בעולמך", היתכן שאהובו של מקום יעשה צדקה לכבודו? ועל כרחק, שהיה לו טעם וחשבון באופן זה של נתינת הצדקה, וגם כדי שלא ירגיש את עצמו כ"נותן", ולכן התחכם להנות את העניים בדרך זו. ועם כל זה ראה מה עלתה לו, שנחשב כאילו לא נתן ממונו לצדקה אלא לכבודו עשה, ומשום שסוף סוף היה בחשבון זה ריח של כבוד לעצמו, ונטילת דבר מועט לעצמו מבטלת את זכות הצדקה, והרי זה כאילו לא נתן ממונו לצדקה, עד שכלה כל ממונו משום כך.

מה נורא הוא העונש לנוטל אף מעט מן המעט לעצמו שע"י כך הוא מאבד את זכויותיו לגמרי, ומה גדולה היא מעלתו של מי שאינו נוטל לעצמו מאומה, שזכותו עומדת לו לא לעצמו בלבד אלא שזוכה להיות שליט ועליון על הכל, וזכותו עומדת לכל העולם כולו מבריאת העולם ועד סוף כל הדורות.

תשתה וכו', ובתורה אתה עמל, שאינו עוסק בהנאות העוה"ז ואינו נוטל לעצמו כלום וכל עמלו הוא רק בתורה, זוכה בשכר זה לברכות האמורות בתורה ועליו נאמר והיית רק למעלה - שמקבל הכל. [ומבהיל הוא הס"ד: "יכול כמוני", ת"ל "רק"]. והדמיון לפרעה יתבאר יותר עפ"י הנ"ל, שיוסף זכה לכל השלטון על מצרים בזכות ענוותנותו וזהירותו שלא נטל מאומה לעצמו.

ובגמ' כתובות (סו ב) איתא: "ת"ר מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלים והיו תלמידיו מהלכין אחריו, ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים, כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו, אמרה לו רבי פרנסני, אמר לה בתי מי את, אמרה לו בת נקדימון בן גוריון אני, אמר לה בתי ממון של בית אביך היכן הלך, אמרה לו רבי לא כדן מתלין מתלא בירושלים, מלח ממון חסר". ופירש"י: "ולא כך היו מושלין משל בירושלים, הרוצה למלוח ממונו, כלומר, לגרום לו שיתקיים, יחסרנו לצדקה תמיד, וחסרנו זהו קיומו וכו', ושל בית אבא לא עשו צדקה כראוי וכלה ממונו". ומקשינן בגמ': "נקדימון בן גוריון לא עבד צדקה, והתניא אמרו עליו על נקדימון בן גוריון, כשהיה יוצא לבית המדרש כלי מילת היו מציעין תחתיו, ובאין עניים ומקפלין אותן

ונראה שזה הוא ביאור מאמר חז"ל: "אר"י אמר רב כל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת, כל העולם ניזון בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובים מערב שבת לערב שבת" (תענית כד ב), כלומר, כל העולם כולו ניזון בזכות חנינא בני, ומה טעם, משום שחנינא בני די לו בקב חרובים מערב שבת לערב שבת, ואינו נהנה מן העולם הזה כמלוא נימא.

וזהו שדרשו חז"ל על הכתוב "קדושים תהיו" (ויקרא יט, ב), "פרושים תהיו" (תו"כ שם), ועוד אמרו: "קדש עצמך במותר לך" (רש"י דברים יד כא, יבמות כ א), והיינו שלא יטול לעצמו מן העולם ועי"ז הוא יזכה למדרגות העליונות, כמו שאמרו חז"ל (ויק"ר פכ"ד ט) "קדושים תהיו - יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני, קדושתני למעלה מקדושתכם" [ועי' במאמר סה].

ועוד דרשו שם על הכתוב (דברים כח יג): "והיית רק למעלה", יכול כמוני, ת"ל "רק", וילפינן לה מפרעה שאמר (בראשית מא מ): "רק הכסא אגדל ממך" גדולתי למעלה מגדולתך" (ויק"ר שם). ובמקו"א [מאמר ס"ה] ביארנו שהדרך להגיע למעלות אלו הוא עמלה של תורה, שמי שעמל באופן של המשנה באבות "פת במלח תאכל ומים במשורה

What Kind of Nes Are We Asking For?

Harav Hagaon Elimelech Reznik shlita

On Chanukah, we say Al Hanissim in davening and Bircas Hamazon, and the halachah, as the *Mishnah Berurah* states, is that if someone forgets Al Hanissim in Bircas Hamazon, when he reaches the Harachamans, he adds: הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם: בזמן הזה. The *poskim* wonder how we are allowed to make this request, considering that we are not allowed to daven for a miracle; in fact, the Gemara states that davening for a *nes* is considered a *שווא*. How, then, can we ask, on Chanukah, that Hashem perform miracles for us?

The Acharonim discuss this question and offer various answers, but perhaps we can suggest an answer based on the *Ben Yehoyada's* explanation of the following Gemara (*Taanis* 25):

חד בי שמשי חזייה לברתיה דהוות עציבא, אמר לה: בתי למאי עציבת? אמרה ליה: כלי של חומץ נתחלף לי בכלי של שמן, והדלקתי ממנו אור לשבת. אמר לה: בתי, מאי אכפת לך? מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק. תנא: היה דולק והולך כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה.

R' Chanina ben Dosa saw that his daughter was sad, and he asked her, "My daughter, why are you sad?" She responded, "I accidentally used vinegar instead of oil to light Shabbos candles." He said to her, "What do you care? The One who told the oil to light will tell the vinegar to light." And indeed, it remained lit the entire Shabbos, and they were able to take a flame for Havdalah from it.

The Ben Yehoyada asks two questions on this Gemara. One, the Gemara elsewhere teaches that it's not a good thing if Hakadosh Baruch Hu does a *nes* for a person, as it takes away from the person's *zechuyos* — how, then, could R' Chanina comfort his daughter by telling her that Hashem would perform a miracle for them? What was there to be happy about? Two, there's a rule that a person may not derive benefit from miracles — אין נהנין ממעשה ניסים, so how could vinegar be used for *hadlakas neiros*? Isn't that benefiting from a miracle?

He answers by pointing out another difficulty with this Gemara. R' Chanina's daughter told him that she had accidentally taken vinegar and lit it — והדלקתי ממנו אור לשבת. Now, if you were to try lighting a wick filled with vinegar, the wick might burn for a second, but no fire will start. So how can the Gemara use the term והדלקתי? And how could R' Chanina comfort her by saying that the vinegar will stay lit, if there was no fire that could burn? It must be, says the Ben Yehoyada, that when R' Chanina's daughter lit the vinegar she had a beautiful *ner Shabbos* that remained lit. Her distress was not over the fact that the vinegar had not ignited, but rather over her realization that Hakadosh Baruch Hu had performed a *nes* for her, which is problematic.

What she was telling her father then was, "I mistakenly took vinegar, and look, Hakadosh Baruch Hu made a *nes* and it stayed lit — is that going to cause me to lose *zechuyos*?"

R' Chanina's response was, "My dear daughter, in our family there's no difference between oil and vinegar. You know when Hakadosh Baruch Hu deducts from a person's *zechuyos*? When the person views the miracle as outside the realm of nature. If a person views the world as operating according to nature, and when something extraordinary happens he considers it a big *nes*, then the *nes* causes him to lose *zechuyos*. But in our house, where we are accustomed to miracles, vinegar burning does not constitute a *nes*."

With this explanation, the Ben Yehoyada addresses both the above questions. Since vinegar burning was not considered a *nes* in his family, his daughter would not lose her *zechuyos*, and there was no problem of deriving benefit from a *nes*.

R' Chanina was teaching his daughter how to view *nissim*: In our house, this is not a *nes*, because for us, this is all normal. What a beautiful *pshat* in the Gemara.

Returning to the *nes Chanukah*, one of the common answers to the Beis Yosef's question — why is Chanukah eight days, if the *nes* lasted seven — is that the extra day celebrates the fact that the oil burned even one day. In other words, there's no difference between *nes* and *teva*, as the Ramban teaches at the end of Parashas Bo that open miracles are meant to bring us to believe in Hashem's hidden miracles as well. When Hashem performs a *nes*, it is meant to bring us to believe that everything that happens is in the category of: על ניסיד שבכל יום עמנו — every single thing we receive from the Borei Olam is all a *nes*. And if you reach the *madreigah* we're supposed to reach on Chanukah, then the *nes* doesn't have a *din* of a *nes*.

If so, we can understand why specifically on Chanukah we can daven for a *nes*: הרחמן הוא יעשה לנו ניסים.

Equal Hispaalus

To add to this point, I saw a *vort* from both the Chazon Ish and the Ropshitzer, regarding the words of the *Zohar Hakadosh* on Parashas Vayeitzei. It's hardly *b'derech hateva* that the Chazon Ish and the Ropshitzer should say the same *vort*, but they both explain the concept of *ayin hara* the same way.

Usually, we think of *ayin hara* as a phenomenon that occurs when someone looks with jealousy and bad *middos* at something belonging to another person. But they explain that *ayin hara* happens when someone looks at something with *hispaalus*: If you own something that people look at and say, "wow," that causes *ayin hara*. The Chazon Ish says this in *Bava Basra*, regarding the Gemara's teaching: אסור לו לאדם שיעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת בקמותיה; he explains that the reason for this

prohibition is in order to prevent people from being *nispa'el*, which could cause the object of their *hispaalus* to be damaged.

How does that work?

If a person has reached a level of *bitachon* in which he believes that everything is from Hashem — you woke up this morning because Hashem wanted you to wake up, that person has money because Hashem gave it to him — then why should he be *nispa'el* from anything? Hashem can do anything — הֲיִפְּלֵא מֶה דָּבָר — Why are we *nispa'el* over certain things and not over others? So displaying *hispaalus* is, in a sense, disconnecting the object of that *hispaalus* from bringing about *kevod shamayim*, because it's as if you're saying that this item or phenomenon by rights should not exist. Therefore, says the Ropshitzer, if you're ever *nispa'el* from something, you should immediately connect it to the Borei Olam, by saying, "Wow, look what the Eibishter did! Look what the Eibishter gave him!"

Does that mean that we shouldn't be *nispa'el* from anything? Well, I'll tell you one thing — we shouldn't own things that cause *hispaalus*. You bought a brand-new car? Let it get scratched and banged up a little; you'll enjoy your new car without knocking people's eyes out. But the idea isn't that you shouldn't have *hispaalus* — rather, you should be equally *nispa'el* from everything, על ניסיד שבכל יום: waking up in the morning, saying פוקח עורים and מתיר אסורים in *Birchos Hashachar* — it's all the same *chessed* from *Hakadosh Baruch Hu*, none of which should be taken for granted. When a person strengthens his *hakaras hatov* for the small things — what the Ramban calls the hidden *nissim* — then there's no such thing as a *nes*, because מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק.

A freilichen Chanukah!